

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 241/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

494/2010. (XII. 01.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **panaszos**¹ (jogi képviselője: ...) 2010. június 3-án előterjesztett **panaszát** a 2010. december 1-jén megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) XIV. Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos, jogi képviselője útján 2010. június 3-án, postán előterjesztett panaszában előadta, hogy közötte és házastársa között évek óta elhúzódó bontóper van folyamatban. A fő vita a gyermekek elhelyezése illetve a közös lakásuk használata kérdésében van.

2010. május 24-én – a panaszos előadása szerint – a panaszos felesége veszekedést provokált, melynek során tetteleg is bántalmazta a panaszost és végül kihívta a rendőrséget, majd a gyermekekkel távozott a közös lakóhelyül szolgáló ingatlanból. A panaszos ezután elment a kerületileg illetékes rendőrkapitányságra és mint sértett feljelentést tett, valamint orvosi látelétet és véleményt kért.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Ennek ellenére másnap, 2010. május 25-én először telefonon keresték a rendőrségről délután 6 óra körül majd este 9 óra körül otthonában rendőrök jelentek meg és annak ellenére, hogy ő a sértett, egy távoltartó határozatot kívántak kézbesíteni részére. A panaszos értetlenül állt az egész előtt, ezért kérte, hogy kézbesítsék részére a határozatot, azt a helyszínen nem volt hajlandó átvenni.

A jogi képviselő ezzel összefüggésben előadta, hogy az ideiglenes távoltartó határozat minden ténybeli és jogi alapot nélkülöző. Az abban előadottak csak és kizárólag a feleség egyoldalú előadását vették figyelembe: nem a feleség volt ugyanis a bántalmazott, hanem a férj (a panaszos), aki még a bántalmazás napján elment a rendőrségre, míg a feleség csak másnap este tette meg bejelentését. Ezt – a jogi képviselő szerint – a 2010. május 25-i feljegyzésben a rendőrség is elismeri: „meghallgattam a panaszost [ez esetben a feleséget – kiegészítés a Testületől], mivel nincs kívülálló tanú, aki igazolná az elmondottakat, ezért a határozat meghozatalát láttam indokoltnak”. Ezzel szemben a panaszos feljelentését nem vették figyelembe, mi több a panaszost meg sem kérdezték, illetve azt sem ellenőrizték, hogy az előadás valós-e. Nem kérdezték meg az aznap intézkedő rendőröket sem, egyúttal a távoltartásnak amúgy sem volt értelme, hiszen a feleség 2010. május 24-e óta nem volt az ingatlanban, ezt a rendőri helyszínelés is megerősítette.

A jogi képviselő szerint érthetetlen, hogy az illetékes rendőrség miért nem észlelte, illetve miért nem egyesítette a két ügyet, pedig a határozat meghozatalakor arra is figyelemmel kellett volna lenni, hogy az ügyben egy nappal korábban eljárás indult már. Álláspontjuk szerint az eljárások minden jogi alapot nélkülöznek, ennek megfelelően jogszerűtlen intézkedések történtek, illetve az ideiglenesen megelőző távoltartó határozat több ponton is téves illetve félrevezető információt tartalmaz, mi több, az a panaszos részére jogszerűen kézbesítésre sem került, illetve az ingatlanban egyedül a panaszos tartózkodott, így a távoltartás értelmezhetetlen.

Ennek ellenére másnap, 2010. május 26-án panaszost előállították és a lakásából – a jogi képviselő szerint – önkényesen elvitték. A panaszos sem szükséges személyes tárgyait, sem gyógyszereit nem vihette magával. 8 óra 40 perctől 13 óra 30 percig személyi szabadságában korlátozták. Ennek során sem inni, sem enni nem kapott, annak ellenére, hogy többször is jelezte gyógyszeres kezelés alatt áll és azokat szükséges bevennie. Emiatt rosszul is lett, de mint a jogi képviselő jelezte – a panaszos nem vihette magával a gyógyszereit. Az előállítás – véleményük szerint – minden jogi alapot nélkülözött, sőt a személyes szabadság ilyen fokú korlátozása alapjogokat sértett, hiszen az előállítás során inni lehet és a gyógyszerek bevitelét is mindenképpen engedélyezni kell. Sétélmezik, hogy a panaszos telefonját is elvették, így ügyvédjét is csak késedelemmel tudta felhívni.

A panasz kitér arra is, hogy érdekes ellentmondásokat tartalmaz a jelentés előállítás végrehajtásáról nevezetű okirat is. E szerint állítólag a feleség 7 óra 50 perckor akart hazamenni, ennek ellenére 8 óra 40 perckor már a rendőrségen volt a panaszos ügy, hogy a rendőröket először értesítették, ki kellett menniük, utána intézkedtek, majd előállították a panaszost. Álláspontjuk szerint ez lehetetlen ennyi idő alatt, vagy elírás történt vagy máshogy történtek az események. Azt is vitatják, hogy kulcspróba zajlott, mivel az ajtó nem volt kulcsra zárt állapotban. A panaszos pedig azonnal beengedte a rendőröket és a velük lévő feleségét, és a jelentéssel ellentétben tisztelettel beszélt velük.

A panasz szerint maga a jelentés is elismeri, hogy a személygépkocsiban is történt rendőri incidens. A panaszost a rendőrségen falhoz is állították, megmotozták és ellentétben a rendőrségi iratokkal szó sem volt ellenszegülésről.

A jogi képviselő szerint felháborító, hogy egy nem jogszerű határozat alapján ilyen jogsértésekre és összetett rendőri intézkedésekre kerülhetett sor, amelyben egy embert teljesen ártatlanul hurcoltak meg, állítottak elő, intézkedést alkalmaztak vele szemben, arrogánsan kezelték, étlen-szomjan hagyták, nem vehette be gyógyszereit, emiatt rosszul lett, kirakták lakásából és 3 napig kénytelen volt fizetős helyen aludni, amely szintén jelentős költségkihatással járt számára.

2) Tekintettel arra, hogy a panaszos jogi képviselője a panaszt egyidejűleg megküldte – az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa és a Budapesti XIV. és XVI. kerületi Ügyészség mellett – a BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányság részére is, a panaszost a Testületnek nyilatkoztatnia kellett, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti eljárások közül melyiket választja. A panaszos – jogi képviselője útján – 2010. június 21-én tájékoztatta a Testületet arról, hogy a Testület eljárását választják.

II.

A Testület megkeresése és kérdései alapján a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság az Országos Rendőrfőkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatára útján az ügyben rendelkezésre iratokat mellékelte. Ebből az alábbiak állapíthatók meg.

1) A panaszos – a közöttük kialakult konfliktust követően – 2010. május 24-én feljelentést tett feleségével szemben a BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányságon. Ebben az alábbiakat adta elő:

Közölte, hogy válófélben lévő felesége megfenyegette, miszerint éjszaka, álmában szíven fogja szűrni. Elmondta, hogy a gyerekek vidékről érkeztek haza, kb. egy órával azelőtt, hogy a panaszos is megérkezett a lakásba. A panaszos azt vett észre, hogy fel van túrva a holmija. Kérdőre vonta a feleségét, aki ezáltal egy veszekedést kreált. A panaszos – állítása szerint – hátra tett kézzel állt, mert nem akarta, hogy bármilyen mozdulatát a felesége ellene fordítsa. Ezután a felesége elkezdte mellkason ütni, majd a lábába is rúgott. Kiabált a panaszossal, hogy részegen ment haza, és a gyerekeknek azt mondta, hogy hívjanak rendőrt.

A gyerekek erre nem voltak hajlandóak, de a panaszos is mondta, hogy hívják ki a rendőröket és annak bizonyítására, hogy nem ittas felajánlotta a vérvétel lehetőségét. A rendőrök kiérkezése előtt a panaszos felesége a gyerekek füle hallatára közölte, hogy éjszaka, álmában szíven fogja szűrni a panaszost. A gyerekekkel pedig már a rendőrök jelenlétében közölte a panaszos felesége, hogy menni akar a lakásból és kérdezte tőlük, hogy ők hol akarnak maradni. A gyerekek végül úgy döntöttek, hogy mennek az anyjukkal, de sírva köszöntek el az édesapjuktól. A panaszos szerint a felesége érzelmileg zsarolja a gyermekeket.

A panaszos feljelentésének lényege az, hogy benne komoly félelmet keltett a feleség fenyegetése, és mivel nem zárható tökéletesen a lakás ajtaja, ezért álmában ott nincs is teljes biztonságban.

2) A panaszos másnap reggel orvosi látelleletet készíttetett, melyben az olvasható, hogy öt előző nap ismert személy bántalmazta. A bal comb belső felszínén és a bal térd mellett, továbbá a mellkasán 8 napon belüli gyógytartamú zúzódások voltak láthatóak.

3) A panaszos felesége 2010. május 25-én ugyancsak bejelentést tett a BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányságon.

A panaszos felesége elmondta, hogy 2008. év végén bejelentette a panaszos (férj), hogy elköltözik otthonról. A gyerekeket is tájékoztatta. Pár hónap elteltével ezen oknál fogva a panaszos felesége beadta a válókeresetet, mire a panaszos teljesen kikelt magából és megfenyegette. Ezután többször is megfenyegette, hogy agyon fogja verni. A feleség kihívta a rendőrséget és kiskorú veszélyeztetése miatt eljárás is indult, de azt az ügyészség nem találta alkalmasnak a tényállás alapján vádemelésre, ezért magánvádas eljárásban folyik jelenleg is büntetőeljárás a Pesti Központi Kerületi Bíróságon. A panaszos a feleséget több alkalommal is bántalmazta otthonukban, melyről orvosi látellelet is készült.

Kb. három hete, április 20-a körül, otthon hajnali 3 óra körül egy szamuráj karddal és egy fokossal tért haza a panaszos, ittas állapotban, és hadonászott a szamuráj karddal a lakásban. Nem hangzott el fenyegetés, nem bántotta a panaszos, de maga a pusztá hajnali jelenlét és a nála lévő tárgyak megrémítettek. Megjegyzi a feleség, hogy a gyermekek rettegnek az apjuktól. A feleség a gyerekekkel alszik, mert úgy tudnak elaludni, ha fogják a kezét.

A válóperben egy ideiglenes intézkedésben határozott az eljáró bíró, hogy 2 héttel előbb köteles jelezni a panaszos, hogy ha hazá kíván költözni. A panaszos ügyvédje jelezte, hogy úgy alakultak az életkörülményei, hogy rövidesen hazaköltözik, mely 2010. április 26-án megtörtént este 21 óra 30 perc körül.

A 2010. május 24-én este történtek miatt döntött úgy a feleség, hogy a rendőrséghez fordul ismét. A panaszos este 6 óra körül elkezdte piszkálni, hogy ne nyúljon a dolgaihoz és vegye tudomásul hogy visszaköltözött a lakásba, majd kis szóváltás után egyik pillanatról a másikra agresszívvá vált. Elkezdett kiabálni, kihúzta magát, megfeszítette az összes izmát és a feleség felé jött. Ekkor a gyerekek is nagyon megijedtek és elkezdtek sírni. A feleség próbálta a panaszost távol tartani a kezével, mert félt, a gyerekek kiabáltak, hogy ne bántsa az anyjukat és fejezze be. Ekkor szólt a feleség a gyerekeknek, hogy hívják a rendőrséget, azonban ők félnek az apjuktól és nem hívták. A gyerekek hatására egy pár pillanatra úgy tűnt, mintha lecsillapodott volna a panaszos, de a másik szobában ugyanúgy folytatódott a veszekedés. A panaszos – a feleség elmondása szerint – folyamatosan ordított, hogy a felesége hazudozik és részeges, valamint hogy ki akarja a panaszost semmizni. Ezalatt sikerült kihívnia a rendőrséget, de közben beszorította az egyik sarokba, nem engedte, hogy a gyerekeihez menjen. Miközben a falnál állt ezt mondta: „Úgyis meg foglak ölni, elvágom a nyakad, vagy inkább elfűrészelem”. Ezt a gyerekek is hallották. A feleség előadása szerint a panaszos régebben többször is megfenyegette a feleséget, hogy baltával agyonveri, illetve a gyerekeket lelövi.

A feleség előadása szerint – miközben sarokba volt szorítva, a gyerekek már reszkettek a félelemtől. Egyébként őket a panaszos lelkiileg is fenyegeti azzal, hogy ha nem tudnak a válóper során megegyezni az anyagi dolgokról, akkor el fogják árverezni a házat, és nem lesz pénzüik ennyivalóra. Tényleges fizikai bántalmazás nem történt, nem ütötte, nem rúgta meg a feleségét, de a lelki terror és folyamatos fenyegetettség érzése miatt nem tudja a panaszos

jelenlétét elviselni. Ezután kiérték a rendőrök, és az ő jelenlétükben a gyerekekkel elmentek otthonról.

A feljelentés szerint többször is előfordult, hogy a panaszos bántalmazta. Néhány esetben orvosi kezelésre is szorult. Három alkalommal látelélet is vetetett, de biztos, hogy havonta legalább egyszer előfordult. Ezzel párhuzamosan pedig a lelki terror is folyamatosan fennállt, ami életveszélyes fenyegetőzésben merült ki. Jelen pillanatban egy magánvádas eljárás van ellene folyamatban, amely kiskorú veszélyeztetése miatt indult, de átminősítették könnyű testi sértéssé. A feleség azt állította, hogy mivel életveszélyesen fenyegeti őt a panaszos a gyerekek előtt is, ez elég súlyos félelmet okoz benne és fizikai előnyét kihasználva mivel már többször megverte, ezért tettelesen is bizonyítja az ellene irányuló agresszióját. A feleség úgy nyilatkozott, hogy tart az ideiglenes távoltagezés megalapozó cselekmény folytatásától.

Az eljáró rendőr a feleség elé tárta az áldozatsegítő, szociális és jogi segítségnyújtó szervek, szervezetek intézmények, civil segítő szervezetek listáját, illetve a pénzbeli segítségnyújtási lehetőségeket. A feleség közölte, hogy rendszeresen jár a Zuglói Családsegítő szolgálathoz, illetve más civil szervezettel is kapcsolatban van.

4) A rendőrség 2010. május 25-én a kézbesítéstől számított 72 óra időtartamra, határozatban elrendelte a panaszos távoltagezését.

A határozat szerint a bejelentő (a panaszos felesége) közös tulajdonú lakásban él két kiskorú gyermekével. Férje (a panaszos) 2008. év májustól 2010. április 26-ig külön élt. Kettejük viszonya megromlott. Férje közel két évig külön költözött, majd személyi körülményeire tekintettel visszaköltözött a közös fenti cím alatti lakásba. A férj több alkalommal jelent meg ittas állapotban közös otthonukban, mely során agresszívan, erőszakosan lépett fel, és gyakran bántalmazta (lökdösi, szorongatja) feleségét, tartotta őt folyamatos pszichikai terror alatt. Gyakori hogy ittas állapotban, későn érkezik haza, gyermekeit felkelti a késői órákban, viselkedése, kommunikációja a gyermekekben riadalmat, komoly félelmet okoz. Telefonon és élőszóban élet elleni bűncselekmény elkövetésével fenyegeti családtagjait, feleségét gyermekeit, felfegyverkezve szamuráj-karddal, ténylegesen ütésre és testi sérülés okozására alkalmas tárggyal tesz fenyegető mozdulatokat. A gyermekek egészséges szellemi és erkölcsi fejlődését zavaró időpontban – (hajnalban felkelti az egész családot), állapotban (ittasan, erőszakosan) – ér haza. A gyermekek és felesége jelenlétében arrogánsan, gorombán viselkedik és beszél, pusztán jelenléte és kommunikációja félelmet kelt a családjában. Gyermekeit különélése során nem a szerető szülő gondoskodásával óvta és nevelte, mivel amikor a gyermekek felügyeletét ellátta játéktermekbe vitte gyermekeit. A feleség a bántalmazások alkalmával orvosnál láteléletet vetetett, melyeket szükség esetén be tud mutatni. A bántalmazás rendszeres, a fenyegetések gyakorisága napi szintű. A gyermekek édesapjuktól és a feleség férjétől retteg. A panaszos felesége nyilatkozatában attól tart, hogy a férje őt vagy gyermekét súlyosan bántalmazza.

5) A BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának feljegyzése, mely a távoltagezésről szóló határozat közzétele tárgyában készült 2010. május 25-én, az alábbiakat tartalmazza:

A panaszos feleségének bejelentése alapján 2010. május 25-én ideiglenes megelőző távoltagezó határozat meghozatalára került sor. A határozatban a panaszossal szemben kérték az ideiglenes távoltagezésre kötelezést mivel felesége fenyegetettnek érezte magát és közös

gyermeküket, ugyanis tartott attól, hogy nekik a panaszos sérülést okoz, őket tetteleg bántalmazza.

A határozat meghozatalát, az abban foglaltakat, és az ideiglenesen eltiltott személyre vonatkozó szabályokat a panaszossal rövid úton, mobiltelefonján közölte a rendőrség 2010. május 25-én 17 óra 55 perckor. A feljegyzést készítő rendőr jelzése szerint a panaszos a rendőr adatait rögzítette és elmondta, hogy rövidebb időre van szüksége ahhoz, hogy összeszedje a holmiját. A feljegyzés tartalmazza a panaszos által közölteket, miszerint ő törvénytisztelő állampolgár, aki korábban rendvédelmi területen dolgozott, a határozatban foglaltakat tudomásul vette, csak segítséget kér annak vonatkozásában, hogy hova tud menni az éjszaka folyamán. A panaszos tett egy olyan tartalmú kijelentést is, hogy: "Ha nincs más lehetőségem akkor hova menjek? Kimenjek az erkélyen keresztül?", majd kérdés nélkül elmondta, hogy pszichés problémái vannak, gyógyszereket is szed.

A határozatot közlő rendőr a panaszos kijelentését kétértelműnek tartotta, melyet jelentett az ügyeletes tiszt felé, majd tájékoztatta beosztottját is a panaszos kijelentéséről és az esetlegesen szükségessé váló intézkedésekről. Az éjszakai szolgálatot ellátó szolgálatirányító parancsnokot utasította a határozat helyszíni kézbesítésének megkísérlésére, továbbá a határozatban érintett panaszos helyszíni állapotára és korábban telefonon tett kijelentése tekintettel esetleges biztonsági intézkedés foganatosításnak szükségességére. A szálláshelyekre vonatkozó egységes tájékoztatót fénymásolatban a határozattal egyetemben kísérelték meg a panaszosnak kézbesíteni.

6) 2010. május 25-én a szolgálatirányító parancsnok jelentést készített a távoltartásról szóló határozat kézbesítéséről. E szerint a szolgálatirányító parancsnokkal közölték, hogy a panaszossal szemben ideiglenes megelőző távoltartó határozatot hoztak. A határozatot hozó rendőr tájékoztatta a szolgálatirányító parancsnokot, hogy telefonon közölte a panaszossal a határozathozatal tényét, amit a panaszos tudomásul vett. A szolgálatirányító parancsnok egy főtörzsőrmester és egy zászlós társaságában megjelent a panaszos lakásán 21 órakor, hogy a határozatot személyesen átadja, illetve aláírassa. A lakásban ekkor a panaszoson kívül nem tartózkodott senki. A panaszos kérdésre elmondta, hogy nem tudja hol van a felesége és gyermekei. A határozatot nem volt hajlandó aláírni sem átvenni, de azt elolvasta és a rendőrök jelenlétében az ügyvédjével is telefonon kommunikált. A szolgálatirányító parancsnok közölte vele a határozat tartalmát és annak következményeit, amennyiben azt megszegné, amit a panaszos tudomásul vett.

7) A rendőrség a panaszost másnap reggel (2010. május 26-án) előállította. Az erről felvett jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A panaszossal szemben az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatásra, továbbá a 33.§ (2) bekezdés f) pont szerint előállításra került sor („aki a szabálysértést az abbagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani”).

A helyszínen a rendőröket a panaszos felesége fogadta, aki kb. 07 óra 50 perckor megjelent a lakásán és oda be akart jutni de azt tapasztalta, hogy a lakásajtó zárszerkezetét nem tudja kinyitni – belülről kulcs van benne – és észlelte, hogy még egy új zár van felszerelve, amelyet csak belülről lehet nyitni és zárni. Ezek után értesítette a kerületi rendőrkapitányság ügyeletét. A helyszínen a feleség azt is elmondta, hogy előző napon bent volt a kerületi

rendőrkapitányságon, ahol hoztak egy ideiglenes megelőző távol tartó határozatot mely szerint a férje, 2010. május 25-én 17 órától 2010. május 28-án 17 óráig nem tartózkodhat a fenti címen lévő közös lakásukban.

Ezek után többszöri kopogtatásra a férj (panaszos) kinyitotta a lakás ajtaját és köszönés nélkül kérdőre vonta a rendőröket. A rendőr a napszaknak megfelelően köszönt majd közölte, hogy a kerületi rendőrkapitányságtól jöttek, mert felesége be akart jutni a lakásba de az ajtót kulcsra zárt állapotban találta. Továbbá közölte, hogy van egy határozat mely szerint jogellenesen tartózkodik a lakásban. Erre a panaszos közölte a rendőrökkel, hogy előző nap 17 órától folyamatosan a lakásban tartózkodott és ilyen határozatot nem vett át.

Ezzel szemben a rendőröknek hivatalos tudomása volt arról, hogy a kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály alosztályvezetője a megelőző napon mobiltelefonon keresztül a panasossal közölte a határozat meghozatalát és az abban foglaltakat, melyre a panaszos azt válaszolta, hogy egy rövid időre van szüksége, hogy a személyes holmiját összeszedje. Továbbá a panaszos ellen szolt még egy jelentés melyet a kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka készített. E szerint előző nap 21 órakor megjelent a fenti címen azzal a szándékkal, hogy a korábban meghozott határozatot átadja a panaszos részre, illetve aláírassa vele, de nevezett személy a határozatot nem volt hajlandó aláírni, de azt elolvasta majd telefonon a rendőrök jelenlétében beszélt az ügyvédjével és ezek után közölte, hogy a határozat tartalmát és annak következményeit tudomásul vette.

Fentiek után közölték a panasossal, hogy mivel megszegte a távoltartást elrendelő határozatban előírt kötelezettségeit, elő fogják állítani a kerületi rendőrkapitányságra, melyet megértett és tudomásul vett majd kért 10 percet hogy felöltözzön és összeszedje a személyes dolgait a lakásból. Miután ez megtörtént a panaszoszt előállították, ahol közölte, hogy az előállítás folyamán rendőri bántalmazást nem panaszol, viszont lelki bántalmazást igen mivel az előállítás során a szolgálati gépkocsi ablakai nem lettek lehúzva.

Megjegyzni a jelentés, hogy a panaszos az intézkedés folyamán arrogánsan és lekezelően viselkedett, a feltett kérdésekre nem válaszolt, valamint megpróbált passzívan ellenszegülni de később alávetette magát az intézkedésnek. Az előállító helyiségben való elhelyezéskor is passzívan viselkedett de a befogadás végére alávetette magát az eljárásnak.

8) Az előállítás végrehajtásáról készült parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panasossal szemben a személyi szabadságot korlátozó intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt.

9) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszoszt 2010. május 26-án 8 óra 40 perctől 13 óra 30 percig tartották fogva.

10) Az előállító őr – utólag – 2010. július 1-jén tett jelentést a fogvatartás során történekről. E szerint: szolgálatának teljesítése során 2010.május 26-án 09 óra 25 perckor a távoltartás szabályainak a megszegése miatt előállították a panaszoszt, akit szóban tájékoztatott az előállított személy jogairól és kötelezettségeiről, amit a panaszos megértett, azonban az erről szóló tájékoztatót aláírni nem volt hajlandó. Ennek tényét az előállítást végző törzsőrmester és az jelentést tevő előállító őr a tájékoztatón rögzítette és az esetet jelentette az ügyeletes tiszt felé.

A panaszos ruházatát átvizsgálták, melynek során a jelentéshez mellékelt "letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv" által leírt tárgyakat tőle elvették. Az elvett tárgyak között található volt "1 db. piros-kék kapszula", azonban a panaszos kérdésre nem volt hajlandó közölni, hogy az milyen gyógyszer, illetve, hogy milyen betegségben szenved, ezért azt tőle elvették és közölték vele, hogy amennyiben a gyógyszer beszédese szükségessé válna, vagy rosszullét jelentkezne nála, közölje és a részére mentőt hívnak.

A panaszos közölte az őrral, hogy vegyék fel a kapcsolatot orvosaival (a Köztársasági Őrezred EÜ. Szolgálat vezetőjével vagy az Állami Egészségügyi Központ egyik, megnevezett orvosával) betegségével kapcsolatban. A fentiekről az őr az ügyeletes tisztet tájékoztatta, aki ezt követően kb. 30 perccel felhívta és közölte, hogy az orvosokat elérnie nem sikerült, mert egyikük szabadságon van, a másikuk pedig nem elérhető. A panaszossal a fentieket közölték és ismételten felajánlották neki, hogy rosszulléte esetén mentőt hívnak, amit elutasított.

Az Rtv. 18. §-ának (1)-(3) bekezdései alapján a panaszost nyilatkoztatták, hogy hozzátartozóját, illetve egyéb személyt kíván-e értesíteni, melynek során megjelölte az értesítendő személyt, amit az őr az ügyeletes tiszttel közölt.

Az ORFK Közbiztonsági Főigazgatója leiratában felhívja a figyelmet az előállított személyek étkeztetésével kapcsolatban. E leirat melléklete az előállított személy jogaként tünteti fel, hogy öt órát meghaladó fogvatartás esetén élelmet kérjen. Mivel a panaszos előállítására 2010. május 26-án 09 óra 25 perctől 13 óra 30 percig, azaz csak 4 óra 5 percig tartott, ezért étkeztetésére nem került sor. A panaszos az előállítás során inni kért, ezért a rendszeresített műanyag pohárban vizet adtak neki, valamint a mosdó helyiségbe is több alkalommal kikéredzkedett, amit lehetővé tettek a számára.

A jelentéstevő őr megjegyezte, hogy a panaszos az előállítás időtartama alatt folyamatosan közölte, hogy őt nagyon jól tudja a jogait, mert ő a Köztársasági Őrezred alezredese volt és mindenkit fel fog jelenteni, aki csak érintkezésbe került vele az ügy kapcsán, valamint, hogy neki megvannak a kapcsolatai az ORFK-n, a BRFK-n és az Ügyészségen is, úgyhogy mindenkit le fog szereltetni.

11) 2010. május 26-án hivatalos feljegyzés készült arról is, hogy a szabálysértési meghallgatásról értesítették a panaszos által megnevezett (jelen ügyben is eljáró) jogi képviselőjét, aki közölte, hogy a meghallgatáson nem tud jelen lenni, amiről a panaszost egyidejűleg tájékoztatták.

12) A BRFK XIV. Kerületi Rendőrkapitányság Vezetője összefoglaló jelentésében az alábbi – az ügy szempontjából lényeges – kiegészítéseket teszi.

A panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont alapján került sor, azon belül is az „(...) akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható (...)” fordulat alapján. A panaszossal egyértelműen közölték, hogy megszegte az ideiglenes megelőző távoltartó határozatot, ezért állítják elő a kerületi kapitányságra.

A panaszost az előállítást követően jegyzőkönyvileg meghallgatták, majd mivel nem álltak fent a bíróság előállítás feltételei, ezért az ügyet megküldték a Pesti Központi Kerületi Bíróságnak a szabálysértési eljárás lefolytatása végett.

Az előállítás kapcsán a panaszos többszöri kopogás után engedte be a rendőröket a lakásba. A rendőri intézkedéssel szemben arrogánsan és lekezelően viselkedett, csak többszöri kérésre, felszólításra engedelmeskedett a rendőröknek. Az intézkedő rendőrök elmondták, hogy nem vették fel a panaszos stílusát az intézkedés végéig udvariasan, de határozattan viselkedtek, így próbálták együttműködésre ösztökélni, ezért is sikerült kényszerítő eszköz használata nélkül befejezni az intézkedést.

A szolgálati gépkocsiban a panaszos az ablakokat akarta leengedni azonban ezt biztonsági-, és egészségügyi okokból megtagadták.

A ruházat átvizsgálása oly módon történt, hogy felszólították a panaszost, hogy a ruházatából pakoljon mindent ki, majd a ruházatot végigtapogatva ellenőrizték, hogy valóban nem maradt-e a panaszosnál semmi.

A kiadott ideiglenes távoltartó határozat kapcsán a panaszos meghallgatására, azért nem került sor, mert a panaszos elzárkózott a jegyzőkönyvileg történő meghallgatástól és telefonon közölte a határozat ügyében eljáró, azt meghozó rendőrrel, hogy tett feljelentést előző nap, illetve látellel is rendelkezik, azonban azt nem bocsátotta rendelkezésre. Az eljáró rendőr kérdésre elmondta, hogy figyelembe vette a panaszos feljelentését is, azonban a határozat meghozatalakor, elsődlegesen az anyánál lévő két közös gyermek szempontjait mérlegelték. A 37/2009. ORFK utasítás 20. pontja lehetővé teszi a rendőrség számára a telefonon történő tájékoztatást a határozat meghozataláról, ez alapján járt el a rendőrség 2010. május 25-én 17 óra 55 perckor, majd a határozat kézbesítését személyesen is megkísérelték. A panaszos tisztában volt a határozat tartalmával, és annak következményeivel, egyúttal nem szükséges azt aláírnia sem, mivel a határozat 6. pontja kimondja, hogy „E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, rendelkezései azonnal végrehajthatóak” [2009. évi LXXII. törvény. 8. § f) pont].

III.

A Testület megállapította, hogy a panaszos által kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2.§-ának (1) bekezdéséből, mint a jogbiztonság alkotmányos alapelvéből levezetett tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, az 54. §-ának (1) bekezdése szerinti emberi méltóságát, továbbá az 55. §-ának (1) bekezdésében biztosított személyes szabadsághoz fűződő jogát.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében „a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni”. A tárgybeli esetben a panaszt a panaszos jogi képviselője a felvételt tanúsító keletbélyegző szerint 2010. június 3-án adta postára. Erre figyelemmel a panaszossal szemben 2010. május 24-én (a panaszos felesége vitájuk miatt kihívta a rendőrséget), illetve 2010. május 25-én (a távoltartásról rendelkező határozat telefonon, majd személyesen történt közlése) történt intézkedések már kívül esnek a törvényben előírt 8 napos határidőn. Ugyanakkor – mivel a jogi képviselő a panaszt, egyidejűleg a rendőrségnél is előterjesztette – annak nincs akadálya, hogy a rendőrség a saját panasz eljárása körében ezeket az intézkedéseket is vizsgálja. Jóllehet a panaszos elsődlegesen a vele szemben 2010. május 26-án történt intézkedést (előállítás) sérelmezte, melyre azonban a Testület a hatáskörét aggálytalanul megállapíthatónak tartotta.

Az alábbiakban a Testület a rendőri intézkedések panaszos által kifogásolt elemeit, azok jogszabályi háttérét és jogszerűségét – alapjogi szempontból – külön pontokban vizsgálta.

1) A Testületnek mindenekelőtt azt kellett egyértelműen tisztáznia, hogy van-e hatásköre a panasz egyes részeinek elbírálására, a panasz ugyanis hangsúlyosan foglalkozik azzal, hogy a távoltartást elrendelő határozat megalapozatlan, meghozatalára pedig egyoldalú információk alapján került sor.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében: „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A Testület a felsorolt fejezetekben konkrétan rögzített rendőrségi kötelezettségeken és jogosítványokon túl az Rtv. IV. fejezetében foglalt 11. § (1) bekezdésén keresztül [a „rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”] vizsgálati körébe vonja a rendőri fellépésre vonatkozó, a megjelölt körön túli szabályokat is. Azonban a Testület töretlen gyakorlata szerint ezt a kiterjesztést csak azon esetekre lehet alkalmazni, amelyre egyéb, speciális jogorvoslat nem áll rendelkezésre. A Testületnek tehát a hatáskör kérdésénél azt kellett vizsgálnia, hogy a panaszolt körben a panaszos rendelkezésére áll-e olyan jogorvoslati lehetőség, amely a Testület hatáskörét kizárja.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: távoltartási törvény) 10. §-a szerint: „A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A rendőrség határozatának bírói felülvizsgálatára közigazgatási nemperes eljárásban kerül sor”. Ugyanezen törvény 12. §-a (2) bekezdésének szabályai szerint: „A határozat bírói felülvizsgálatát a határozat kézbesítésétől számított három napon belül lehet kérni. A kérelem elbírálására a bántalmazott életvitelszerű tartózkodási helye szerinti helyi bíróság jogosult”. Ugyanakkor a (3) bekezdés kimondja, hogy: „A kérelem benyújtásának a távoltartó határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a bíróság a határozat végrehajtását felfüggesztheti”. A további rendelkezések szerint: „A bíróság a kérelemről annak beérkezésétől számított három munkanapon belül határoz. A bíróság a közigazgatási határozatot megváltoztathatja”.

Mindebből az következik, hogy a távoltartást elrendelő ideiglenes, megelőző távoltartásnak önálló, törvényben szabályozott jogorvoslati rendszere van. **A fentiek szerint megállapítható tehát, hogy a Testületnek a határozat indokoltságát, megalapozottságát érintően a hatásköre kizárt [az a területileg illetékes helyi bíróság hatáskörébe tartozik], így a Testület a panaszban ebben a részében (a távoltartó határozattal szembeni érdemi kifogások) nem foglalt állást.**

2) A konkrét ügyben, a rendőrség intézkedési kötelezettségével összefüggésben a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak”. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése szerint: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyen hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

A panaszolt esetben az történt, hogy a panaszos felesége, mivel lakásukba nem tudott bejutni, ezért a rendőrségtől kért segítséget, különös tekintettel arra is, hogy a távoltartó határozat alapján férje jogszerűen már nem is tartózkodhatott volna az ingatlanban.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX törvény (a továbbiakban: Szabs tv.) 139/B. §-ának (1) bekezdése szerint: „Aki a külön törvényben meghatározott ideiglenes megelőző távoltartó határozatban vagy a megelőző távoltartó határozatban meghatározott szabályokat megszegi, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható” [Távoltartó határozat szabályainak megszegése]. A Testület emlékeztet korábbi ügyekben már széles körben alkalmazott gyakorlatára, miszerint a jogsértés észlelésének (legyen az akár bűncselekmény, akár szabálysértés) az intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja nem kell, hogy elérje a büntetőeljárás vagy a szabálysértési értelemben vett gyanú szintjét ahhoz, hogy a rendőr intézkedést kezdeményezhessen. A hivatkozott szabálysértéssel összefüggésben nyilvánvaló, hogy a hatóságnak hivatalos tudomása volt arról, hogy a panaszos férj és a bejelentő feleség viszonylatában ideiglenes megelőző távoltartó határozatot hoztak a korábbi napon, mely határozatot a panaszos tudomására hozták. Ám ennek ellenére a panaszos a határozat rendelkezéseinek nem vetette alá magát.

A Testület a panaszolt ügyben ezért úgy tekintette, hogy az eset összes körülménye alapján a rendőrség intézkedési kötelezettsége – szabálysértés észlelése okán – mindenképp fennállt, a panaszossal szembeni rendőri fellépés semmiképpen sem tekinthető indokolatlannak.

2) A panaszos elsősorban előállítását, annak indokoltságát sérelmezte.

Az Rtv. 33. §-a (2) bekezdésének f) pontja szerint: „A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki a szabálysértést az abba hagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani”. A rendőri jelentésekből kiderül, hogy a panaszossal szemben az „akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható” fordulat alapján került sor az előállításra.

A Testület – hatásköre hiányában – semmilyen módon nem jogosult a cselekmény szabálysértési értékelésére, kizárólag abban a vonatkozásban, hogy a rendőrség az eset összes körülményei alapján megalapozottan feltételezi-e azt, hogy szabálysértés elkövetéséről van szó, melyben az eljárás azonnal lefolytatható. A rendőrség a konkrét ügyben az előállítást követően minden olyan cselekményt megtett, ami az eljárás lefolytatása során a hatáskörébe tartozott. A panaszost (mint a szabálysértés vonatkozásában elkövetőt) meghallgatta, a szükséges jelentéseket elkészítette, a feljelentést megtette és az ügyben eljárásra jogosult bíróság felé felterjesztette. A Szabs tv. 125.§-ában írt feltételek a panaszos bíróság elé

állításához és az ún. gyorsított bírósági eljárás lefolytatásához valóban nem álltak fenn (mivel a panaszos nem volt őrizetben).

A konkrét esetben a Testület álláspontja szerint a rendőrség a rendelkezésére álló – a korábbiakban részletesen ismertetett – információk alapján helytállóan hivatkozott az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontja szerinti előállítási okra. **Erre figyelemmel a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos személyi szabadságát a rendőrség jogszerűen korlátozta magával az előállítással.** A konkrét esetben, annak összes körülményére – így az előállítás kiváltó okára, céljára is – tekintettel, nem kifogásolható az sem, hogy a rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerinti előállítási ok fennállta alapján, mérlegelési jogkörében az előállítás tényleges foganatosítása mellett döntött; ezt támasztja alá az is, hogy az előállítási oknak megfelelően („akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható”), a fent kifejtettek szerint a rendőrség minden a hatáskörébe tartozó eljárási cselekményt az előállítás időtartama alatt megtett.

3) A panaszos kifogásolta előállításának körülményeit is. A panaszos sérelmezte, hogy személyes dolgait nem vihette magával, így gyógyszereit sem tudta összeszedni, majd az előállítás során nem kapott sem enni, sem pedig inni, illetve gyógyszereihez sem jutott hozzá.

Ezzel szemben a rendőrök azt állítják, hogy hozzávetőleg 10 percet biztosítottak arra, hogy a panaszos a személyes holmiját összeszedje. Közvetetten a rendőrség álláspontját támasztja alá a letéti tárgyak jegyzéke is, mely két oldalon keresztül sorolja fel, hogy a panaszosnál milyen tárgyak voltak (a panaszosnál – többek között – pénz, bankkártyák, igazolványok, telefonok, tollak, kulcsosomó voltak). Ahogyan arra a rendőri jelentés is utal, az elvett tárgyak között található volt „1 db. piros-kék kapszula”, azonban a panaszos kérdésre nem volt hajlandó közölni, hogy az milyen gyógyszer, illetve, hogy milyen betegségben szenved, ezért azt tőle elvették és közölték vele, hogy amennyiben a gyógyszer beszedése szükségessé válna, vagy rosszullét jelentkezne nála, közölje és a részére mentőt hívnak.

Az Rtv. 18. §-ának (2) bekezdése szerint: „A Rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni”.

A panaszos – a jelentés szerint – kérte, hogy vegyék fel a kapcsolatot orvosaival (a Köztársasági Őrezred EÜ. Szolgálat vezetőjével vagy az Állami Egészségügyi Központ egyik, megnevezett orvosával) betegségével kapcsolatban. A fentiekről az ő az ügyeletes tisztet tájékoztatta, aki ezt követően kb. 30 perccel felhívta és közölte, hogy az orvosokat elérnie nem sikerült, mert egyikük szabadságon van, a másikuk pedig nem elérhető. A panaszossal a fentieket közölték és ismételten felajánlották neki, hogy rosszulléte esetén mentőt hívnak, amit elutasított.

Az ORFK Közbiztonsági Főigazgatója leiratában előírt 5 órás időtartam nem telt el, ezért étkeztetésére nem került sor. Ugyanakkor a panaszos az előállítása során inni kért, ezért a rendszeresített műanyag pohárban vizet adtak neki, valamint a mosdó helyiségbe is több alkalommal kikéredzkedett, amit lehetővé tettek a számára.

Testület erre tekintettel úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságát az előállítás körülményei nem sértették.

Az előállítás körülményei kapcsán, a panaszos mobiltelefonjának előállítása alatt történt elvételével összefüggésben a Testület utal a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdésére, amely szerint: „Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.” A fogva tartáskor az intézkedés alá vont személyeknél tartható tárgyakat a Rendőrségi Fogdák rendjéről szóló 19/1999. (XII. 13.) BM rendelet melléklete sorolja fel, ebben pedig a mobiltelefon nem került feltüntetésre. Így az előállító helyiségben történő elhelyezés ideje alatt a mobiltelefon elvétele nem kifogásolható. A Testület megjegyzi ugyanakkor azt is, hogy az elhelyezést megelőzően azonban az intézkedés alá vont személyektől a mobiltelefon a jelenlegi jogszabályok alapján nem vehető el, éppen ellenkezőleg, ekkor az Rtv. 18. § (1) bekezdéséből kell kiindulni, amely a fogvatartott részére biztosítja egy hozzátartozója vagy más személy értesítésének jogát, ez pedig elsősorban az intézkedés alá vont jogosultsága, amellyel ha élni kíván, szüksége lehet a mobiltelefonjára (a rendőrséget csak akkor terheli a hozzátartozó vagy más személy kiértesítésének kötelezettsége, ha az intézkedés alá vont személy nincs olyan helyzetben, hogy maga éljen e jogával). Ezen kívül pedig az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján: „Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.” Vagyis a támadásra vagy önvészély okozására alkalmas tárgyak elvételére a törvény lehetőséget biztosít; a mobiltelefon azonban – ahogy azt a Testület pl. a 419/2009. (XII. 2.) sz. állásfoglalása Indokolása III. részének 5) pontjában is leszögezte – nem minősül ilyen tárgynak, ez az indokolatlanul tág értelmezés ugyanis aránytalanul nagy teret biztosítana a jogkorlátozásra (akár a cipő elvételét is megalapozná valamennyi előállítás esetén, hiszen az is „alkalmas lehet támadás elkövetésére”).

IV.

A Testület nem találta megalapozottnak a panaszt az előállítást megalapozottságát, továbbá a végrehajtásának körülményeit ért kifogások tekintetében. A távoltartó határozat vonatkozásában megfogalmazott kifogások elbírálása pedig nem tartozik a Testület hatáskörébe. A Testület megállapítása szerint a vizsgált intézkedések alapjogot nem sértettek.

Erre figyelemmel a Testület a panaszt az Rtv. 93.§ (2) bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szerv, a BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez átteszi.

Budapest, 2010. december 01.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület